

האומר חרופתי

1. תלמוד בבלי מסכת קידושין דף ו עמוד א

ת"ר: הרי את אשתי, הרי את ארוסתי הרי את קנויה לי - מקודשת; הרי את שלי, הרי את ברשותי, הרי את זקוקה לי - מקודשת. וליתנינהו כולהו כחדא! תנא, תלת תלת שמעינהו וגרסינהו. איבעיא להו: מיוחדת לי, מהו? מיועדת לי, מהו? עזרתי, מהו? נגדתי, מהו? עצורתי, מהו? צלעתי, מהו? סגורתי, מהו? תחתית, מהו? תפושתי, מהו? לקוחתי, מהו? פשוט מיהא חדא, דתניא: האומר לקוחתי - הרי זו מקודשת, משום שנאמר: כי יקח איש אשה. איבעיא להו: חרופתי, מהו? ת"ש, דתניא: האומר חרופתי - מקודשת, שכן ביהודה קורין לארוסה חרופה. ויהודה היא רובא דעלמא? ה"ק: האומר חרופתי - מקודשת, שנאמר: והיא שפחה נחרפת לאיש; ועוד, ביהודה קורין לארוסה חרופה. ויהודה ועוד לקרא? אלא ה"ק: האומר חרופה ביהודה - מקודשת, שכן ביהודה קורין לארוסה חרופה. במאי עסקינן? אילימא בשאין מדבר עמה על עסקי גיטה וקידושיה, מנא ידעה מאי קאמר לה? ואלא במדבר עמה על עסקי גיטה וקידושיה, אף על גב דלא אמר לה נמי! דתנן: היה מדבר עם אשה על עסקי גיטה וקידושיה, ונתן לה גיטה וקידושיה ולא פירש, ר' יוסי אומר דיו, ר' יהודה אומר: צריך לפרש; ואמר רב הונא אמר שמואל: הלכה כר' יוסי! אמרי: לעולם במדבר עמה על עסקי גיטה וקידושיה, ואי דיהיב לה ושתיק ה"ג, הב"ע - דיהיב לה ואמר לה בהני לישני, והכי קא מיבעי ליה: הני לישני לקידושי קאמר לה, או דילמא למלאכה קאמר לה? תיקו.

2. תלמוד בבלי מסכת שבת דף קמז עמוד א – עמוד ב

דתניא: סוחטין בפגעין ובפרישין ובעוזרדין, אבל לא ברמונים. ושל בית מנשיא בר מנחם היו סוחטין ברמונים. . . . אמר רב נחמן: הלכה כשל בית מנשיא בר מנחם. אמר ליה רבא לרב נחמן: מנשיא בן מנחם תנא הוא? וכי תימא הלכה כי האי תנא דסבר לה כשל מנשיא בן מנחם, ומשום דסבר כמנשיא בן מנחם הלכה כמותו? מנשיא בן מנחם הוא רובא דעלמא? - אין, דתנן: המקיים קוצים בכרם, רבי אליעזר אומר: קדש, וחכמים אומרים: אינו מקדש אלא דבר שכמוהו מקיימין. ואמר רבי חנינא: מאי טעמא דרבי אליעזר - שכן בערביא מקיימין קוצי שדות לגמליהם. מידי איריא; דערביא - אתרא, הכא - בטלה דעתו אצל כל אדם!

3. תלמוד בבלי מסכת שבת דף צב עמוד א

אמר רב משום רבי חייא: המוציא משאוי בשבת על ראשו - חייב חטאת, שכן אנשי הוצל עושין כן. ואנשי הוצל רובא דעלמא? אלא, אי איתמר הכי איתמר: אמר רב משום רבי חייא: אחד מבני הוצל שהוציא משוי על ראשו בשבת - חייב, שכן בני עירו עושין כן. - ותיבטל דעתו אצל כל אדם! אלא, אי איתמר הכי איתמר: המוציא משוי על ראשו - פטור.

4. רמב"ם הלכות אישות פרק ג

הלכה ו

הדברים שיאמר האיש כשיקדש צריך שיהיה עניינם שהוא קונה אשה לא שיהא עניינם שהקנה עצמו לה, כיצד הרי שאמר לה או כתב בשטר שנתנו לה הריני בעליך, הריני ארוסיך, הריני אישיך וכל כיוצא בזה, אין כאן קידושין כלל. אמר לה או כתב לה הרי את אשתי, הרי את ארוסתי, או הרי את קנויה לי, הרי את שלי, הרי את ברשותי, הרי את זקוקה לי, הרי את לקוחתי, הרי את חרופתי וכל כיוצא בזה, הרי זו מקודשת.

5. תלמוד בבלי מסכת גיטין דף מג עמוד ב

איתמר: חציה שפחה וחציה בת חורין שנתקדשה לראובן ונשתחררה, וחזרה ונתקדשה לשמעון, רב יוסף בר חמא אמר ר"ג: פקעו קדושי ראשון, ר' זירא אמר רב נחמן: גמרו קדושי ראשון.

6. חידושי הרשב"א מסכת קידושין דף ו עמוד א

אלא ה"ק האומר חרופתי ביהודה מקודשת שכן ביהודה קורין לארוסה חרופה. כלומר אבל בעלמא האומר חרופתי אינה מקודשת דמקרא ליכא למילף דההוא יחוד בעלמא הוא שהרי בשפחה כנענית הכתוב מדבר שאין קדושין תופסין בה ומעיקרא הוה ס"ד כמ"ד בחציה שפחה וחציה בת חורין הכתוב מדבר דשייכי בה צד קדושין כדפרש"י ז"ל, ונראה מדבריו דלדין דקי"ל כר"ע דאמר דבחציה שפחה וחציה בת חורין הכתוב מדבר האומר חרופתי בכל מקום מקודשת, וכ"כ הרמב"ם ז"ל הרי את ארוסתי הרי את לקוחתי הרי את חרופתי הרי זו מקודשת, וקשיא לי דהא פלוגתא דאמוראי היא בפרק השולח (מ"ג א') חציה שפחה וחציה בת חורין אי תפסי בה קדושין כלל או לא ומשמע נמי התם דאפילו למ"ד דתפסי בה קדושי לאו קדושי ודאי קאמר אלא ספק מקודשת היא דהויה ואי נשתחררה וקבלה קדושין מאחר מקודשת לשני מספק וצריכה גט משניהם אלמא ספיקא הוי אי נחרפת מאורסת קאמר או מיוחדת קאמר א"כ אפי' לדין דקי"ל דבחציה שפחה וחציה בת חורין הכתוב מדבר האומר חרופתי אמאי מקודשת גמורה, ומסתברא דאפי' למאי דאוקימנא ברייתא באומר חרופתי ביהודה סבירא לן כמ"ד בחציה שפחה וחציה בת חורין הכתוב מדבר אלא דמעיקרא הוה ס"ד דהאי תנא דברייתא ס"ל כמ"ד התם דבחציה שפחה וחציה בת חורין תפסי בה קדושין גמורין אבל השתא הדרינן למימר כמ"ד התם דאין קדושין תופסין בה כלל, א"נ כמ"ד ספיקא הוי והכא בקדושי ודאי קאמר לומר דביהודה מקודשת ודאי אבל בעלמא ספיקא הוי, כנ"ל. ועוד י"ל להעמיד דברי רש"י והר"מ ז"ל דאפי' למ"ד התם דלא תפסי בה קדושי הכא ודאי מקודשת דמ"מ כיון דאשכחן יחוד צד חירות בלשון זה, אי מקדש בהאי לישנא מקודשת, דהא שייך ביחוד דצד שתופסין בו קדושין, ולא משום דנחרפת מאורסת ממש היא, ותדע לך דהא אנן כי בעי' צלעתי סגורתי לאו משום דויקח אחת מצלעותיו ויסגור בשר משמע לך דהוי לשון קדושין ממש אלא משום דנאמר בענין אישות והיינו דכתב רש"י ז"ל דשייכי בה צד קדושין ולא קאמר דשייכי בה קדושין, ומפירושי ר"ח ז"ל נראה שאינו גורס כל האי שקלא וטריא אלא ת"ש האומר הרי את חרופתי מקודשת שכן ביהודה קורין לארוסה חרופה, וז"ל הרב איבעיא להו האומר חרופתי מהו ופשטוה מהא דתניא האומר חרופתי מקודשת שכן ביהודה קורין לארוסה חרופה, ע"כ.

7. ביאור הלכה סימן סב

דע עוד דנ"ל בפשיטות דאותן דברים הנאמרין בכל לשון הוא דוקא אם אנשי אותו המדינה מדברין כך אבל אם אנשי המדינה אינם יכולין לדבר זה הלשון ורק הוא ועוד איזה אנשים יחידים יודעים זה הלשון זה לא נחשב לשון כלל למדינה זו שאינה מכרת בזו הלשון דבשלמא לשה"ק הוא לשון מצד העצם משא"כ שאר לשון איננו כ"א מצד הסכמ המדינה וכיון שאין אנשי המדינה זו מכירין בלשון זה לא נקרא לשון כלל וראיה לדברי מקידושין ו' ע"א האומר חרופתי ביהודא מקודשת שכן ביהודא קורין לארוסה חרופה אבל בשארי מקומות אינה מקודשת אף ששניהם כיונו לשם קידושין וקדושין הוא בכל לשון אעפ"כ כיון דאין לשון זה לשון קידושין באותו מקום הוי כאלו נתן כסף ולא אמר כלל דאינה מקודשת